

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiuniloru :	Correspondintiele si banii de prenumeratiune
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	sè se adreseze la Redactiunea dela
" " " " jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCOL'A“
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu.
" " " " „ j. a. 3 „ 50 „		

La finea anului scolasticu.

Duminec'a trecuta finindu-se esamenele publice la institutul pedagogico-teologicu romanu ortodoxu din Arad, cari precum am anuntiatu, tienura 8 dile, se oficià in biseric'a catedrala unu Te-Deum prin parintele protosincelu Ieroteiu Belesiu, vicariu episcopescu si presiedinte alu consistoriului oradanu, asistatu de doi preoti si 1 diaconu. Dupa servitiulu divinu se cetira clasificatiunile eleviloru.

Finindu-se acést'a dlu Vincentiu Babesiu in numele comisiunei anchetarie sinodali adresandu-se catra tenerime i-descoperi, ca consistoriulu nostru spre a stimulá si remunerá diligenti'a eleviloru a aflatu de bine a impartí premie intre elevii institutului, cari s'au distinsu prin diligenti'a si purtare esemplara. Apoi se impartira premiele.

Dupa impartirea premiiloru Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu eparchiotu Ioan Metianu printr'unu discursu scurtu se adresà catra elevi mai cu séma catra abiturienti, si facendu-i atenti la greutàtile, ce-i ascépta in viétia, precum si la greutatea chiamarii preotului si invetiatoriului, le puse la inima santieni'a oficiului, binele si progresulu poporului nostru, de carele este strensu legatu si binele si buna starea functionariloru sei. P. S. S. intonandu multele sacrificie, ce le aduce biseric'a pentru sustinerea acestui institutu, aminti eleviloru obiturienti, ca acum este rendulu loru a se aretá recunoscetori facia de aceste sacrificie, inmultindu talantulu cascigatu si punendu in practica invetiaturile si principiele, ce si le au insusitu in decursulu petrecerii in acestu institutu. La finea discursului seu mai aminti P. S. S. eleviloru, ca calificatiunea omului nu se terminéza cu momentulu, in carele ese omulu din scóla, ci acést'a are a se continuá in totu decursulu vietii. Scóla aréta mai multu numai

calea. pre carea se-si cascige cineva adeverat'a calificatiune in viétia. De aceea indemnu pre elevi la diligenti'a la studiu si la o portare cât mai démna, pre terenulu, carui'a s'au dedicatu, aretandu-le. ca dela acést'a depinde fericirea seu nefericirea loru in viétia.

Asociandu-ne si noi la cele dise de P. S. Sa, constatamu, ca nu este in viétia terenu mai frumosu, mai sublimu si de mai mare importantia, decât alu preotului si invetiatoriului. Aceste doue terene sunt acelea, dela cari poporulu ascépta asia dicendu totulu. In acelasi timp accentuàm in se, ele potu fi multiemitorie pentru individii cari le au imbracisiatu, si folositorie poporului, pentru carele sunt instituite numai in casulu, cand respectivii individi voru fi la inaltimea missiunei loru.

De aceea in momentulu, cand elevii abiturienti se despartu de institutu, si intra in viétia, ne semtimu detori si noi a le revocá in memoria ceea ce de buna séma au auditu in decursulu petrecerii loru in institutu, ca precum fericirea seu nefericirea omului in viétia depinde dela modulu, cum si-scie indeplini detorintiele: tocma asia depinde si multiemirea si succesulu, ce-lu póte obtiené unu functionaru dela modulu, cum si-indeplinesce detorintiele impreunate cu oficiulu, ce-lu póta.

Totu ce ajunge omulu in lume nu este altceva, decât consecinti'a naturala, a modului, cum ne indepliniu detorintiele.

In punctulu acest'a are deci fiacare elevu abiturientu a-si cautá fericirea si viitoriulu. De aceea incheiamu dorindu-le, ca Ddieu se le ajute se póta se fia in punctulu acest'a la inaltimea missiunei loru, si se póta resistá tuturor ispitiloru, cari i-ar impededá de a fi la inaltimea missiunei loru.

C u v e n t a r e

pentru duminică VI-a după Rosale.

Dedicată Ilustratîi Sale Prea Sântitului Domnu

IOANU POPASU

Episcopulu Caransebesului

„Intrandu Iisus in corabia
a trecut si a venit in cetate
sa“ (Mat. IX. I.)

Ce orasiu a fostu ôre acel'a, carele s'a invrednicitu a se numi orasiulu lui Cristosu Domnulu? Post'a ôre Nazaretulu acestu orasiu, unde au locuitu St. Maic'a fetiôra si nutritoriulu Iosifu? Ori a fost Vitileemulu unde s'a nascutu Dlu? Sêu dôra Ierusalimulu, unde a invetiatu, unde a facutu minuni si unde a si patimitu? Nici unulu dintre aceste orasie nu s'au invrednicitu a portâ numele maretii, numele celu santu de „cetate a lui Cristosu.“ Care dara a fost orasiulu acest'a? Desi St. Evangelistu Matei nu ni spune Iub. A. in evangeli'a de astadi numele acestui orasiu, totusi ni-lu descopere la altu locu. „Si lasandu Nazaretulu viindu a locuitu (Iisus) in Capernaum langa mare in hotarele Zavelonului si ale Neftalimului“ dice elu la capu IV. vers. 13. De aci vedemu cã Capernaumulu a portatu alesulu nume de cetate a lui Cristosu.

Fericite Capernaume! Poporulu teu, carele a primitu in mijloculu seu pre Mantuitoriulu si Domnulu a vediutu lumin'a lina a Tatalui cerescu, celui fara de môrte! Multe cetati impopulate, multe orasie in floritôrie au fostu in Galileea, in Samaria si Iudeea. Tu inse, numai tu ai primitu cunun'a laudei. Intre murii tei s'a salasluitu, celu ce ocrotesc omenimea. In casele tale s'a odichnitu, celu ce da odihna inimii scârbite si putere sufletului sdrobotu. In tine a aflatu scutire, celu ce este uniculu refugiu alu sufleteloru nôstre!

Iub. A.! Ôre nu se aprinde unu nespusu, unu doru santu in inimile vôtreci audiendu cã Capernaumulu s'a numitu orasiulu Dlui Cristosu? Ôre se fia crestinu, carele se nu dorêscu cu sete si neastemperu ca cas'a lui, comun'a lui, orasiulu lui, tiêr'a lui se se numêscu cas'a, comun'a, orasiulu, tiêr'a Dlui Cristosu? Credu cã nu este unu sufletu de crestinu, carele se nu dorêscu acêst'a. Inse vedeti Iub. fii si frati! noi potemu face ca comun'a nôstra micutia se primêscu acêsta numire, potemu face se dica despre dens'a, ce s'a disu despre Capernaum, cã este comun'a lui Cristosu. Dar cum pre ce cale trebuie se pornimu, ce trebuie se facemu, ca se meritamu acêst'a lauda destinsa, si se dobandimu pentru comun'a nôstra acêsta numire alêsa? Avemu se urmamu simplu invetiaturiloru ce le aflamu in St. Evangelia de astadi si tôte le-amu dobanditu. Veniti deci se vi aretu aceste invetiaturi mantuitorie veniti se invetiamu astadi, ce trebuie se lucramu, ca comun'a nôstra se pôrte numirea coman'a lui Cristosu. Iubitiloru Frati! Crestinii, cari voescu ca comun'a loru se pôrte acêsta numire, trebuie se aiba insusirile bune ce le avêu locuitorii din Capernaumu. Acesti'a nu erau crestini, nu credeau in Fiulu lui Ddiu pre cum credemu noi dar totusi erau destalu de luminati se recunôsca cã Elu dispune de o putere mare, supraomenêscu. O urmare a acestei imprejurari a fostu cã densii privighiau cu neadormire cand se întorcea Domnulu din excursiunile sale mantuitorie,

ca se-lu intempine Dovêda ni este St. Evangelia de astadi. Ea ni istorisesc, cã Capernaumiti indata cãt a venit Dlu in cetatea loru, au si venit la densii aducendu pre celu slabanogu. Cine ôre li-a anuciatu sosirea Lui? Cine ôre li-a spusu cã Elu a si reintorsu din orasiulu Ghergheseniloru, unde a vindecatu pre cei doi iudraciti? Nime altulu decãt privighiarea, bagarea de sama a loru. Crestinii deci inca trebuie se fie privighiatori si cu bagare de sêma, dêca vreau ca comun'a loru se pôrte numirea: comun'a lui Cristosu. Dar ce se bage ei de sêma? Se bage de sêma cand vine Cristosu Dlu la ei, in mijloculu loru, in comun'a loru si se-lu intempine. Dara vine ôre Cristosu Dlu in comunele nôstre? Vine fara indoiêla. Vine in tôte duminêc'a si serbatôrea. Se pogôra intr'unu modu tainicu din sinulu Tatalui in jert'fa neruntata, in jert'fa altariului, in st. cuminecatura, ca se-si cerceteze turn'a rescumperata cu sangele seu, se o intarêscu, se o mangae, se o scutêscu si pre cea retacita se o întôrca la staululu mantuirei! Aci e deci loculu si timpulu se intempinati voi pre Mantuitoriulu si Domnulu! Cu cãt mai desu veti veni la bisericu in domineci si serbatori, cu cãt mai desu veti ascultâ domnediêsc'a litagrbia, cu atata mai desu si mai pomposu veti intempinâ pre Rescumperatoriulu nostru si cu atata mai multu ve veti face demni de a portâ numirea: comun'a lui Cristosu. „Nu totu celu ce-mi dice mie Dômne, Dômne, va intrâ intru imparati'a ceriuriloru, ci celu ce face voi'a Tatalui meu, carele este in ceriuri“ dice Domnulu. Voi'a nestramutata a lui Ddiu si Tatalu este inse se ascultamu porunc'a: „Aduti aminte de diu'a sâmbetei ca se o santiesci pre ea.“ Fratiloru! fiti deci privighiatori! Veniti de intempinati pre Dlu in tôte dominec'a si serbatôrea. Fericita e slug'a pre carea viindu Dlu o va aflâ privighiandu. Ca si cele cinci fetiôre intiepte va luâ untu de lemnu in candel'a sa, va deschide inim'a sa religiositatii, evlaviei si va intrâ la nunt'a Fiului lui Ddiu!

Din contra dêca negligati acêsta datorintia usiôra si mantuitoria, ce se intempla? V'ati facutu asemene neintieptiloru Gherghesenii, cari au rogatu pre Dlu se esa din otarele loru. Ce se intempla atunci? Ascultati ce dice Dlu: *Celu ce me despretiuesce pre mine, despretiuesce pre celu ce m'a tramisu, si eu ve dicu cã mai usioru va fi Sodmului in diu'a judecatii, decatu acelui orasiu*“ (Luca X. 12. 16.)

Este deci datorintia nôstra se venimu la bisericu in tôte duminêc'a si serbatôrea. Dêca cineva m'ar întrebâ: La ce se venimu la bisericu? eu i-asi raspunde tocmai la aceea la ce au venit Capernaumiti la Dlu Cristos. Ei i-au adasu unu slabanogu ca se-lu vindece. Si voi nu aveti nici unu slabanogu intre voi, in voi? Santeti destulu de perfecti, destulu de fericiti? Nu simtiti nici o scadere, nici o neajungere, nici o nepotintia? Nu aveti lipsa de ajutoriu mai inaltu? Nu? Davidu erâ unu rege mare si puternicu si avutu, totusi nu pune nici unu pretiu pre tôte aceste, ci eschiama plinu de umilintia si evlavie: „Plêca Dômne urechi'a ta si-mi raspunde, cã-ci sermanu si seracu sum. Indura-te spre mine, cã-ci catra tine strigu tôte diu'a“ (psalm. LXXXVI. 1. 2.) Si inimile vêtreci se fia asia de indestulate, incatu se nu li mai trebuêscu nimicu? Sêu totusi aveti lipsa de ajutoriu? Dara atunci de unde asteptati se vi vina acestu ajutoriu? Dela lume? Dela vanitatile ei? Dela retacirile ei? Dela impatirea si reutata ei? Nu Iubitiloru! aci nu vomu așteptu ajutoriu grabnicu si

eficace. Uniculul ajutoriu în lipse, în necasuri si în primejdii, ni vine de susu dela parintele luminiloru, că-ci „*Elu este de a drept'a seracului spre alu scopá pre elu*“ (psalm. CIX. 31.) Nu e denjunsu deci ca se venim numai la biserică în domineci si serbatori, ci veniti aci se aratamu lui Ddieu doririle nóstre, lipsele nóstre, necasurile nóstre, va se dica se ne rogamu Lui cu caldura, că-ci numai asia ne vomu apropiá cu unu pasiu de scopulu, ce ni l'am pusu: a ne numi comun'a lui Cristosu.

Inse Inb. A. cei din Capernaumu n'au intepinatú numai pre Dlu, ci dupa ce au vediutu minunea facuta cu paraliculu, au si maritu pre Ddieu. „*Éra multimea vediendu s'a miratu si mariá pre Ddieu*“ dice Evangeli'a. Asia trebue se facemu si noi. Se marimu pre Ddieu, că-ci intru adeveru multe si mari sunt minunile sale si indurarile sale! Au sufletele nóstre nu sunt slabarogite prin pecatu? Au nu se pare că sunt perdute pentru totdeauna, pre veci, precum se pareá că nevindecabila este ból'a slabanogului? Inse vine Fiiulu Lui, se apropia de densele ca în Capernaumu de celu bolnavu, le érta, le curatiesce de osanda, le scapa din mórte, le radica si li dá dreptu la o viétia noua, la o viétia fericita! Au nu vedemu adese virtutea parasita si batjocorita? Au nu vedemu adese meritulu despretiuitu si gonitu? Inse vine, ce vine, nu scimú de unde si cum si scóte nevinovati'a loru la ivéla si face se stralucésca fruntea loru cu multu mai multu ca mai nainte? Au nu se comitu de multe ori crime infortórie si nime nu scie cine le-a comisú incatu se pare că pamentulu a inghititu urm'a faptuitoriuului? Vine inse unu viforu, nu scimú de unde si cum, si desgolesce pre marsiavulu faptuitoriuu predandu-lu dreptatii spre osandire. Au nu sunt aceste minuni ale lui Ddieu facute în favorea nóstre, spre radicareá nóstre, spre apararea dreptatii si adeverului eternu? Si óre nu se cuvine noue se marimu numele celu santu alu Lui pentru tóte aceste? Nu ni se cuvine se-lu marimu în cantari de lauda pentru că ni dá binecuventare în familia, în lucrulu maniloru nóstre, în agrii nostri, în întreprinderile nóstre? Deci fratiloru! „*Multiemiti Domnulú, chiamati numele lui, faceti cunoscuti faptele lui între neamuri, cantati-i Lui, psalmodiati-i, vorbiti de tóte minunile lui, laudati-i santulu seu nume*“ (psalm CV. 1. 2. 3.) că-ci asia facendu ne apropiamu mereu de implinirea dorintieloru nóstre de a vedé comun'a nóstre portandu maretulu nume: comun'a lui Cristosu!

Inb. A. Albin'a scóte miere si din buruecele otravitióse. Se facemu si noi asia! Se tragemu invetiaturi mantuitórie si din faptele omeniloru celor rei. Mai reutatosi, mai invidiatori, mai condamnabili decatu carturarii poporului evreescu, abia se vor aflá alti ómeni pre tóta fati'a pamentului. Ei vedu cu ochii minunile ce le face Mant. Cristosu, audu cu urechile invetiaturile sale domnedieesci, recunoscu că o potere supraomenésca lucréza intru Elu, dar totusi rinjescu în Evangeli'a de astadi: „*Acest'a hulesce.*“ Dovedile despre sublimitatea intentioniloru lui ii cutropu, ei totusi o néga! Ratacirea si-o potu prinde cu man'a, ei totusi persista cu cerbicia întrens'a! Se facemu noi în bine, ce au facutu densii în reu. Se stamu cu statornicia langa credinti'a nóstre cea santa, adeverata si mantuitória. Se implinimú cu zelu cele ale credintiei si se aperamu cu barbatia legea santa, ce amu moscenit'o dela stramosii nostri, aducendu-ne aminte de aceea invetia-

tura a Dlui că „*imperati'a ceriului patimesce sila si silitorii o rapescu pre ea.*“ (Mat. XI. 12.)

Amu implinitu cele dise pana aci cu acuratetia? Ni mai remane unu lucru de ispravitu si amu ajunsu la scopu.

Se reintórcemu érași la cei din Capernaumu si se luamu esemplu dela ei. Indata catu au auditu densii că Mant. petrece între murii cetatii loru, au si adusu la densulu pre celu paralicu. Priviti numai la cei patru cum póta pre bolnavulu pre umerii loru! Priviti la ei cu bagare de sama, că-ci infatioseza o icóna frumósa si multu instructiva! Cata compatimire, cata mila, cata iubire dovedescu densii! Ar fi fostu naturalu déca némurile, consangeniile si facéu acestu servitiu, lu-ducéu la vindecatoriulu supranaturalu. Inse nu legatar'a de sange, nu iubirea familiara lucra aci, ci cu totulú alta iubire: iubirea pre carea a propagat'o în lume Fiiulu lui Ddieu, iubirea cea mai inalta, cea mai curata, cea mai santa: iubirea catra deaprópele. Dar cumca nu numai pre acesti patru ii-a condusu acésta iubire, ci si pre toti ceialalti cati se aflau adunati acolo ni dovedesce întreg'a împrejurare a vindecarii minunate. Uitati numai! Colo sta Iisusu în casa si invétia multimea. Si acést'a pune numai decatu în lucrare invetiaturile Lui. Că-ci nepotendu strebate cei patru cu bolnavulu pana la Domnulú de multimea poporului adunatu, acést'a incepe, dupa cum ni istorisesce domnedieesculu Marcu la capu II. vers 4. a descoperi, a sparge cas'a unde erá Dlu, numai ca se-lu pota pune la pitiórele lui. Vediut'ati voi abnegatiune mai mare decatu abnegatiunea acestui proprietariu alu casei, carele lasa se i se descopere cas'a fara a dice unu cuventu? De alta parte vediut'ati voi zelu mai inflacaratu ca zelulu celoru din Capernaumu? De o parte nu vréu se se indeparte dela Cristosu, ca se nu scape ocasiunea de alu audi invetiandu, de alt'a inse nu voescu se lase pre bolnavulu fara manganere si ajutoriu. Ei deci spargu cas'a unde erá Dlu si punu pre bolnavu la pitiórele lui! Si cine a inflacaratu acestu zelu nobilu alu loru? Cine altu decatu iubirea santa catra deaprópele. Luati santa'a scriptura în mana si nu veti aflá la alti ómeni, la alti israiliti atata abnegare, atatu zelu, atata mila catra deaprópele ca si la acesti ómeni!

Si cine au fostu acesti ómeni, ce a fostu acestu orasiu mai nainte? Nisce ómeni demoralisati si ambitiosi incatu Dlu a disu despre orasiulu loru: „*Si tu Capernaume, care te-ai inaltiatu pana la ceriu, te vei pogori pana la iadu*“ (Luca X. 15.) Se luamu deci esemplu dela acestu orasiu si dela locuitorii lui. Si între noi a începutu a se lati stricatiunea si ambitiunea. Si noi inca ne inaltiamu pana-la ceriu! Se cautamu ca se nu ne trezimu în iadu! Se luamu esemplu de iubirea catra deaprópele dela cei din Capernaumu! Se stingemu vapai'a urei, a invidiei si a isbandei din inimile nóstre. Se delaturamu dintrensele impetritrea, egoismulu si netoleranti'a si se cultivamu întrensele binecuventatulu semtiu alu dragostei fratiesci, alu compatimirei, alu milei. Se ajutamú pre deaprópele din scárba, din nevoi, din lipsa la tóta ocasiunea în modu desinteresatu si scopulu e ajunsu: noi suntemú intru adeveru comun'a lui Cristosu aici pre pamentu si în ceriuri!

Acum sciti Iubitiloru! ce trebue se faca ómenu, ce trebue se faca crestini, ca comun'a lor se se numésea cu numele santu alu Dlui Cristosu. Faceti deci asia! Veniti cu sirguintia la biserică. „*Veniti se*

ne închinamă și se ne plecăm și se înghesuim înaintea lui Ddieu, Creatorului nostru, că-ți elu este Ddieu nostru și noi suntem poporul pasiunii sale" (psalm XCV. 6. 7.) Veniți la biserică și ve desfăceți inimile voștre în rugățiune evlavioasă în rugățiune ferbinte înaintea Parintelui îndurătorilor, celui grabnicu întru ajutoriu, Gurele voștre se se imple de laud'a lui pentru multe și minunatele binefaceri, ce le revérșă preste singuratici și preste întréga lumea sa. Tieneti cu tari'a la credinți'a cea adevărată, ce a fostu unic'a mângăare în scârbe a parinților noștri și iubiti-ve unii pre alții și tóta lumea cu iubiră frătiésca. În înbirea frătiésca și în împlinirea poruncilor lui Ddieu zace adevărat'a fericire omenésca, căci asia ni promite Dlu: „De me iubesc cineva va pazi cuventulu meu și Tatalu meu lu va rubi și vom veni la elu și vomu face locasiu la densulu" (Ioan XIV. 23.) Amin
Sredistea-mica 27 Iunie 1881.

Mihaiu Juica
presbit. or. rom.

In ór'a suprema.

(Continuare.)

Fiind noi în asemenare cu alte popóra unu poporu seracu, viéti'a noastră se póte calculá cu 15—20 ani mai scurta, de cât a popóraloru avute.

Spre a ne convinge și mai bine despre aceea, că încátu are miseri'a o influință deprimatórie asupra vitalității poporului nostru, dela mai multe comune din cerculu Muresiului comit. Carasiu mi-am castigatu datele statistice referitória la miscarea populatiunii. De basa am luat miscarea populatiunii în intervalurile dela 1870—1875 și 1876—1880. Si acés-t'a am facutu din caus'a, că în aceste comune între anii 1870—1875 au fostu o recólta de totu slaba și astfeliu miseri'a a grasatu tare; *) éra între anii 1876—1881 au fostu o recolta de mijlocu, și astfeliu o viață suferibila, și eaca cum ni se infacisiadia miscarea populatiunii între acesti ani:

Comun'a	Numerulu locut. la anulu		Între anii acestia a scadiutu numerulu cu.	Numerulu locut. la anulu		Între anii acestia sau num. num. cu.
	1870	1876		1876	1881	
Bacamezeu	739	569	170	569	619	50
Bat'a	1813	1340	473	1340	1438	98
Birchisiu	1608	1370	238	1370	1459	89
Cel'a	1244	1045	199	1045	1114	69
Ostrovu	733	647	86	647	664	17

Deci fórte evidentu se vede, că miseri'a contribué fórte multu la micșorarea numerului a unui poporu; pe cand bunastarea e factorulu puternicu, carele stă în legatura strinsa cu desvoltarea sanatósa a unui poporu.

Vedemu, că în 5 ani de miseria numerulu poporatiunii în aceste comune a scadiutu cu unu numeru fórte însemnatu, pe cand pe langa o viață suferibila tota în decursu de 5 ani, numerulu poporatiunii a crescutu într'unu modu îmbucurătoriu. Si

*) În acesti ani fórte multe familii si-astemperau fómăa cu malaiu de taritție; din faci'a fiescecaruia se putea ceti o intristare adenca. Jocurile numai erau cercetate de nimenea, și cand cineva avea curagiulu de a-si manifestá o vóia buna, acela érá condemnatu de opiniunea publica; éra birturile erau de totu reu cercetate.

probabilu, că avendu în următorii ani o recólta buna, numerulu poporatiunii ar întrece chiar și numerulu celu dela anul 1870-

Recunoscandu odata faptulu confirmatu prin sute și mii de esemple, că seraci'a omóra individi, familii și natiuni, că ea impedece ori ce propasire și fericire; éra că bogati'a dá putere și viația individoru și popóraloru, că ea desléga catusiele ce tienu în robia și întunericu popórale, — lucru naturalu va fi daca în sinulu nostru se nasce dorulu de a fi și noi în posesiunea isvorului ce dá fericire și viația îndelungata. Daca voimu deci a ne eluptá o stare mai buna, o stare mai ferice și mai démna, ce altceva avemu a face, de cât a-ne validatá tóte puterile nóstre productive întru realizarea acestoru dorintie legitime.

Si acui datorință ar fi a-ne descoperi isvorulu fericirei, acui datorință e se redice valórea puteriloru nóstre de productivitate? Negresitu că datorinți'a e a guvernului tierii.

Guvernulu nostru are mijlóce de a eruá veni-tele poporului spre a-lu încarcá cu sarcini de dare, are mijlóce de a-lu esecvá și a luá din gur'a lui și pana de tóte dílele; dar cand odata se constatéza prin cifre statistice, că mass'a poporului, inim'a tierii a scapatatu materialminte, moralmente, ba chiar și la numeru; atunci același guvern nu are nici mijlóce, nici vóia de a eruá și causele reului, și a face totu ce e posibilu spre delaturarea acestuia.

Voindu deci a schimbá starea actuala, carea nu póte se multiamésca pe nici unulu dintre noi, trebuie se ne angagiamu tóte puterile spre a progresá pe terenulu culturalu, moralu și materialu, că-ți unde se afla cultur'a și moral'a adevărată, de acolo nu va lipsi nici fericirea și buna starea.

Contandu la ospitalitatea onoratei redactiunii, mi permitu a comunicá cu stimatiu lectori rezultatulu meditatiunii mele asupra reletoru, ce înca în nascere sugruma fericirea și bunastarea nóstra, precum și mijlócele ce dupa parerea mea ar fi ducatóre la scopulu de a estirpá aceste rele. Observu înca de acum că vederile și încercările aceste sunt productulu unor puteri debile și că au de scopu numai a starni interesulu facia de causa la cei chemati.

Starea nóstra materiala e câtu se póte de jalnica și sórtea nóstra va deveni din di în di totu mai amara și ne suferibila, decumva nu ne vomu gândi la delaturarea causeroru cari au provocatu acés't'a stare.

Astadi în evulu materialismului, candu altii vanéza dupa interese, candu ori ce lucru se judeca de dupa valórea lui banésca, candu ochiulu celu ageru alu omenimei s'a dedatu a privi departe în secretele viitorului; poporulu nostru traesce numai și numai pentru presinte; elu nu s'a învetiatu înca a distinge obiectele și lucrurile de dupa valórea lor adevărate.

Puterile nóstre sunt prea de ajunsu, ca folosindu-le bine se putem satisfice dorintieloru nóstre naturali, respective ca se ne putem castigá o bunastare ca prim'a conditiune la fericirea nóstra; prejudetiele ne-a facutu înse ca se dorimu și aceea, ce nu ne lipsesce, că risipindu puterile nóstre productive întru împlinirea astorfeliu de dorintie bizare, acele se nu ne ajunga și pentru împlinirea dorintieloru legitime și astfeliu ne semtimu slabi și nefericiti.

La noi tocmai acum, cand multe isvóre de castigu au secatu mai cu totul fara a fi suplinite prin altele, darile crescú într'unu modu ne mai pomenitu. éra singuraticii speséza sume ce in relatiune cu venitele loru sunt prea mari, ba la multi intrece chiar si puterea de productivitate. De aci provine deci deficitulu, spre acoperirea acestui'a cauta a recurge la bunavointia camatariloru, cari apoi in chipu de recunoscintia sciu se deoblige pe favoritiu loru pe viétia.

Bunastarea dupa care oftéza micu si mare; tineru si betranu, individii ca si natiunile numai asia ne va fi cu putintia a-o dobandi, daca tienendu contu de puterile nóstre. vomu dori numai aceea, ce prin propiele nóstre puteri se póte realisá; daca vomu produce de nu mai multu celu pucinu atát'a, câtu consumamu; daca in mesur'a in care vor cresce lipsele nóstre, ne vomu inmultu si isvórele de castigu. Recunoscandu noi, cá recerintiele vietii cu voi'a si fara voi'a nóstra pe di ce merge se totu inmultiescu se ivesce intrebarea cum si prin ce mijlóce am putea da o valóre mai mare puteriloru nóstre productive? Negresitu, cá prin imbunatatirea ramurilor de castigu deja esistinte si prin introducerea altoru ramuri nóue.

Poporul nostru e unu poporu agronomu si ca la unu atare ramulu principalu de castigu lu-constitue economi'a de campu. Inse cu durere trebuie se amentimu, cá de si in cele mai multe locuri pamentulu e uniculu isvoru de castigu la poporu, totusi acela se cultivéza in unu modu de totului primitivu, asia încátu productulu seu nu e nici pe departe de ajunsu in facia lipseloru multe.

Timpurile si conditiunile vietii s'au schimbatu cu totul, si noi pe langa tóte acestea in lucrarile nóstre amu remasu consecinti stramosiloru nostri. Cu câtu sarcinile ne voru apasá mai greu, cu atátu mai adencu se sepamu dupa comór'a ce se afla ascunsa in pamentu,

Dar ca poporul nostru sesi scie intrebuintia bine puterile sale, ca elu se scie esploatá bogatiile pamentului, are lipsa de ómeni cu inima si consciintia, de ómeui, caror'a nici putintia nici bunavointia se nu le lipsasca, cari cu ager'a loru mana se lucre diu resputeri si se invetie poporul cum are se cultivedie mai bine si mai rationalu pamentulu ca acela se produca roduri mai multe si mai bogate.

Dupa parerea mea scopulu acest'a se va puté efeptui in urmatoriulu modu: In fiesce care cercu constatarioru din vreo 20 comunitati se se institue unu comitetu cu scopulu de a promová interesele economice in comunile apartienátore; inse ca aceste comitete se póta cu succesu resólve greau'a problema ar trebui sè se atasiedie pe langa ele si cate unu individu cualificatu pedeplinu in economi'a de campu. Si astfelu de individu cu usiorintia se voru puté asiedia in mijloculu poporului sub titlulu de economi alu bunuriloru parochiali *) Comitetele amentite, avendu in deschilinita vedere si interesele preotimei si a invetiatoriloru si fiindu economii atasiate pe langa ele in mare parte si detati de catra acesti'a, ar avé se stee sub jurisdictiunea bisericéca, ar avé se fie unu organu nou in biseric'a nóstra si ca la

*) Ca dotatiune li s'ar puté dá acestoru economi vre-o sesiune parochiala, carea prin reducere se va fi aflandu in vacantia si unu anumitu fiesu, carele s'ar repartitia pe comunile apartianatérie.

unu atare preotii si invetiatorii ar fi datori ale tinde man'a de ajutoriu.

Comitetele aceste ar griji de mijlócele prin cari s'ar puté familiarisá o economie buna o economia buna si rationala, prin ce ar cresce buna starea preotimei, a invetiatoriloru si a intregu poporului, incredintiendu cu esecutarea loru pe economii sei.

Dintre multele mijlóce, ce comiteteloru le-ar stá la dispositiune voi amenti numai vreo cateva: In timpu de iérna economii amintiti ar tiené unu cursu practicú din sfer'a economiei de campu, ba din candu in candu in tóte comunile s'ar puté tiené atari prelegeri practice din: agronomia, pomaritu, gradinaritu etc.; Lucrarile pe sesiunile parochiali le-ar conduce insusi economuln bunuriloru parochiali, ca asia in medulu acést'a se servésca cu esemplu viu poporului, ca astfelu elu cu ochii sei propii se se póta convinge despre folósele unei economii bune.

Gradinile nóstre cu unu teritoriu de câte 1600 stang, □ cuprindu in sine unu adeveratu tesauru, inse unu tesaru, carele e ascunsu si acoperitu prin velulu diferiteloru burueni.

(Va urmá.)

Apelu catra publiculu romanu

in caus'a espositiunei.

Asociatiunea transilvana pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, a decisu, precum se stie, a arangea o espositiune industriala si agricola. Pentru realisarea acestui conclusu tóte organele Asociatiunei dimpreuna cu multi ali barbati, devotati causei, au lucratu deja optu luni de dile si când se credea, ca partea cea mai insemnata a greutatiloru ar fi invinsa, vine domnulu ministru de interne si declara, ca Asociatiunea nu este indreptatita dupa statutele saie a arangia espositiuni. Din acésta cauza comitetulu Asociatiunei a fost constrensu a sista tóte pregatirile, disolvandu comitetulu espositiunei esmisu.

Fiindu inse publiculu romanu deja insufletitu pentru espositiune si unu numeru mare de esponenti s'au pregatitu si pregatescu din tóte partile cu trimiteria objectelor loru, subscrisii si-au tienutu de datorintia patriotica a paralisa amaraciunea ce cu dreptu cuventu ar puté produce in pieptulu fiacarui Romanu sistarea espositiunei si s'au decisu a lua asupra loru continuarea lucrariloru pentru espositiunea romana dela Sibiu, initiata si pregatita de Asociatiunea transilvana pentru literatura romana si cultura poporului romanu.

Sustienenduse apelulu, programulu, regulamentele si tóte publicatiunile facute pana aci din partea organeloru Asociatiunei in caus'a espositiunei, subscrisii aducu la cunoscintia tuturor, ca espositiunea se va tiené la timpulu si locul indicatu adeca la *Sibiu in diu'a de sf. Marie, 15/27 Augustu 1881.*

Spre scopulu arangierii espositiunei subscrisii au alesu unu comitetu de 15, compusu din urmatorii domni: *George Baritiu, Dr. Danil P. Barcianu, Eugen Brote, Demetriu Comsia, Partenie Cosma, Nicolae Cristea, Alecsandru Leb, Dr. Nicolae Olariu, Petru Petrescu, Romul Petric, Ioan Popescu, Visarion Roman, Iosif Sterca Stulutu, Ananie Trombitasiu si David baron Ursu.* Acestu comitetu s'a si canstituitu alegendu de pre-

sidentu dl. *Partenie Cosma*, de secretariu pe dl. *Eugen Brote* si de cassariu pe dl. *Romul Petric*.

In ori ce afacere de espositiune publiculu se se adreseze catra

Comitetulu centralu de espositiune in Sibiiu.

In firma credintia ca acestu apelu va afla unu viu resunetu in inimile tuturoru, subscrisii rōga pe publiculu romanu a nu se descuragia, ci cu atāt mai mare zelu a conlucrá din resputeri pentru acēsta intreprindere, ca prin reesirea ei, se putemu dovedi lumei, ca poporulu romanu din patria nōstra tientesce la progresu pe tōte terenele; se putemu dovedi, ca, desi nu ne bucuramu de nici unu spriginu de acolo de unde amu avé totu dreptulu alu pretinde, ba chiar paralisati fiindu in intreprinderile nōstre culturale, amu inaintatu relativu cât ori care altu poporu favorisatu din patrie.

Deci inca odata: *Inainte cu Dummedieu!*

Sibiiu, in 5 Iulie 1881.

Bavu Alecsandru. Balasiu Radu. Dr. Barciavu Daniil. Baritiu George. Baritiu Ieronim. Boiu Zacharie. Bologa Iacob. Dr. Borcia Ioan. Brote Eugen. Cristea Nicolae. Comsia Demetriu. Cosma Partenie. Draghiciu Petru. Dima George. Dunca Pavel. Fratesiu Nicanor. Hannia Ioan. Lebu Alecsandru. Macellariu Ilie. Dr. Maier Nicolae. Dr. Moga Ioan. Dr. Olariu Nicolae. Petra-Petrescu. Petric Romul. Pop Ioan. Popesvu Ioan. Popescu Simion. Roman Visarion. Siulutiu Iosif. Dr. Todea Absolon. Trombitiasi Anania. Br. Ursu David.

D i v e r s e.

* **Descoperiri archeologice in Palestina.** Corespondintele diariului Times comunica scirea despre nisce descoperiri interesante, ce s'au facutu in Palestina. Celu mai mare interesu ofera inscriptiunea gasita in apropierea lacului Siloamu, de unu contextu din timpulu lui Solomonu, si care se pastréza ca o raritate dintre celea mai mari. Nu mai puciu interesanta este descoperirea facuta de locotenentulu Cander. Acést'a e o cripta jidovésca din pétra de pe timpulu regelui Irod, descoperita in apropierea locului, unde a fost restignit Christos, si care se numesce pana astadi „loculu pardosit cu pétra.“ Intrebarea este: nu cumva se fie cript'a acést'a mormentulu, ce se amintiesce in biblie cu numirea de „mormentulu nou“ din gradin'a lui Iosif? Afara de acéstea, unu preotu, cu numele Bardslei a dat inca si de gur'a fantanei lui Iacob, deasupra careia se vede a fi statu órecand o biserica crestina, zidita probabilu in secol. doi ori trei. Si daca sta acést'a parere, atunci, pétra aflata la isvoru, nu pōte fi alta decât insasi pétr'a pe care a statutu Christosu convorbindu cu Samarinéc'a.

* **Peregrinii slavi in Roma.** In 24 Iuniu a. c. Papa Leone XIII a primit in sal'a Clementina din Vatican, omagie ale aloru 1400 pelegriinii Slavi catolici, condusi de episcopulu Strossmeyer din Diacovar. Cand Papa intrá in sala cantaretii slavi intonará innuri de salutare. Siese natiuni slavice, Polonii, Bohemii, Moravii, Croatii, Slovenii si Bosnianii, in

grupe deosebite, dar deodata, au alergatu la pólele tronului papalu manifestandu fidelitatec loru neclătita catra biserica papala. In numele tuturor pelegriiniloru, Episcopulu Strossmeyer a salutatu pre Papa prin o cuventare solemna. La care Leone XIII respunde prin unu discursu mai lungu, facandu istoriculu desvoltarei catolicismului in tierile slave. Elu lauda inclinarea slaviloru spre scaunulu apostolicu alu Romei; apoi indémna gintile slave se se unésca, ér natiuniloru slave ortodose li recomanda unirea cu biserica Romei, pentruca slavii se pota indeplini marea *misiune destinata loru de Dummedieu!* (si c. !)

* **Monedele Englese.** — Raportulu Monetariei engleze pentru anulu 1880 contiene informatiuni de o mare valóre, pe care le resumamu si noi aci: Baterea Monedei regale a fostu de aprópe 4 milióne livre sterline in auru. 744,000 livre in argintu si 19,000 livre in moneda de bronzu. Senioriagulu asupra argintului [taxa monetisari] s'a ridicatu la $26\frac{3}{8}\%$; pe când in 1878 elu atinsese cifra de $1\frac{3}{4}\%$; nu trebue a se uita cu tōte astea cá 250,000 livre de monede depreciate fusese retrase din circulatie in 1880. Pretiulu monedei platitu la Monetarie erá de $52\frac{1}{8}$ d. de uncie. Monetariiele indiene au fostu fórte ocupate in 1879—1880, si nu au batutu mai putienu de 10,250,000 livre in argintu, din care 7,870,000 au fostu importate si 3 milióne aprópe in diferite obiecte de ornamente etc. Monetari'a de Banley a primitu in 1878 si 1879, livre 1,120,000 in moneda de a tieriei mai cu séma in rupi de Baroda. Monetariiele Austriei si Ungariei au batutu 5,102,397 florini in auru si 17,311,483 fl in argintu. Dupe o lege promulgata la 29 Februarie a. c., titlulu finu alu pieselor de 8 florini si de 4 florini a fostu redusu de la 2 la 1% ; Monetaria olandesa n'a batutu de cât o mica cantitate de auru; in schimbu inse ea a fabricatu 6 mari cantitati de piese de bronzu, destinate a inlocui de aci inainte moneta de auru. Monetariiele germane au batutu 1,299,000 livre in auru, mai tōte in comptulu publicului. In Statele-Unite, totalulu pieselor puse in circulatie in cursulu anulu financiaru ce expira la 30 Iunie a fostu evaluatu la enorm'a suma de 48 milióne dolari, din care 56 milióne in auru, 28 milióne in dolari si 270,000 in moneda divisionara. „Curier. Fin.“

* **Luminatulu vagónelor cu gazu.** — Compani'a cailoru ferate de Vestu a Franciei, dupa esemplulu altoru companii streine, a inceputu incercari interasante pentru a inlocui cu gazu petroleulu care serva adi la luminatulu vagónelor. Toti cunoscu lamp'a cu petroleu, care adesea se strafórma in vagoane in nesce adeverate candelé fumegande; ea remasese inapoia altoru progrese realizate in materialulu cailoru ferate. Lumin'a cu gazu practicata adi pe mai multe cai ferate streine este fórte frumósá. Lamp'a se compune dint'runu frumosu becu inchis intrun'a sticla care apare in reliefu in mijlocu vagónelor. Gazulu intrebuintiatu se obtiene prin destilarea carbuniloru de piatra si se comprima cu 8—10 atmosfere la una din gare. Fiecare vagonu are cu elu unu rezervoriu de 140, 150 si 160 litri de gazu dupe clase, cantitate suficienta pentru luminatulu in timpu de 18 ore. Aceste rezervorii suntu implute la gara cu gazu la presiune de 6 atmosfere; ele ducu gazulu prin tuburi ce trecu prin plafondu pana la becu. Lampele instalate deja

pe caile ferate din Vestulu Franciei sunt elegante, lumina lor este alba, fixa, si de o intensitate care pòte variá dupe voie prin manevrarea unui regulatoru. Acestu sistemu care a datu deja bune rezultate in Anglia si in Belgia se d-toreste d-lui Pintch. Gazulu d-lui Pintch a mai fostu incercatu de câti-va ani pentru luminarea fareloru destinate a aretá nóptea navigatoriloru intrarea in porturi. In apropiere de farulu flotantu *Souris* din Anglia, s'au facutu experientie in timpu de mai multe luni. Gazulu e inchisu sub o presiune de 6—7 atmosfere si arderea se face câte 19 litre de gazu apròpe pe óra. Cheltuéla pentru 24 óre e evaluata la apròpe 25 bani. S'a trimisu unu aparatu de acestea la Port-Said, unde se va mentiene aprinsu siase septamani fara o nóua aprovizionare; elu are unu diametru de 2 metri si o capacitate interna de 4,200 litre. Aru fi de doritu ca directiunile cailoru nóstre ferate se ia in studiulu loru aceste inovatiuni importante ce se introduc pe alte cai ferate, si daca le va gasi bune, se nu intardie a le adopta; in ori ce casu, credemu cá trebue neintárdiatu modificatu sistemulu defectuosu de luminatu vagóneloru practicatu adi pe caile nóstre ferate.

„Curier. Fin.“

* **Unu incidentu tragi-comicu s'a petrecutu dilele trecute** — ne spune *Dreptulu* — in sala de audentie a sectiunei II-a a tribunalului Ilfov. Se judeca unu procesu de hotarnicie intre d. M. . . B. . ., cunoscutulu comerciantu din Bucuresti, si obstea comunei Cornetu. La unu momentu datu, d. M. . ., crediendu a vedea o amenintiare in modulu cum unulu din tierani pusese man'a pe cutitul ce avea la brâu, s'a repeditu la bara, palidu si tremurandu, si a cautatu sa intre in localulu rezervatu judecatoriloru, strigandu apodului ce-i facea opozitiune: „Nu vedi cá vrea sa me omóra!“ Isi pòte inchipui ori-cine emotiunea causata in publicu la audiulu acestor cuvinte. Saténulu a fost desarmatu indata si dusu inaintea procurorului, unde i-s'a facutu procesu verbalu. Cu tóte acestea, mai linistindu-se lucrurile, s'a recunoscutu ca d. M. . . fusese victim'a unei inesplicabile naluci, cáci pretinsulu agresoru, cand a intielesu grava acusatiane ce i-se aducea, a inceputu se ingalbinésca si sa tremure de frica la rendulu lui. Asemeni incidente, poporulu le caracteriséza printr'unu proverbu peste mesura expresivu ca se-i putemu reproduce si de aceea lasamu cetitoriloru sarcin'a de alu ghici.

* **Unu actu da barbarie**, din cele mai ingrozitóre, s'a petrecutu la Krakau, unu micu satu intre fruntaria Rusiei si Austriei. Unu baietielu fu trimesu de parintii sei la Krakau, dincolo de granitia, ca se cumpere putinu rachiu, dar candu erá se se întórca inderetu iarasi pe pamentulu rusescu, unu soldatu, care pazia, ilu vezù, si numai decatu ilu legà cu o fringhie de calulu seu — asia încât copilasiulu atinge de pamentu — si dete pinteni fugindu prin rãpe. Se intielege cá copilulu a fostu rãu ranitu de totu. Oamenii vediendu pe acestu terorsu babaru, se luara dupa densulu, dar din nenorocire nu-lu putura prinde.

* **Mai teribilu ca dr. Tanner.** — Din Chicago se scrie ziareloru engleze ca, pentru iubirea sciintiei si a umanitatiei, unu nouu experimentatoru, d. Ioanu Guisconu, s'a angajat a nu manca 45 de zile. Astfelu la orele 11 acestu domnu impreuna cu mai multi reprezentanti ai sciintiei medicinei si presei s'a asie-zatu imprejurulu unei mese unde incepura sa manance. Când ceasulu batea 11. Guisconu asvarli farfuria de

dinaintea sa, si nu deschise gur'a decât numai pentru a esplica persoaneloru presente scopulu seu. Adaoga ca — prin consiliulu dr. Tanner care se afla de fati'a — voese sa vaza daca nu pòte remanea 45 zile, fara sa manance si fara ca bea decât numai apa simpla, si pentru ca oricine sa se convinga ca nu face vr'o scamatoria, pòte sa vina sa'lu vadia oricandu va voi. O comisiune de 15 doctori s'a insarcinatu a sta câte doui ca se-lu padiésca, ca nu cumva sa manance ceva. Nu scimu pana candu va ajunge si acestu domnu, sau va fi vre-o insielatoria ca a dr. Tanner sa adune mai multu bani — „Dem.“

INVITARE DE PRENUMERATIUNE

LA

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Dela 1. iuliu vechiu, fóia „Biseric'a si Scól'a“ intra in alu doilea semestru alu anului curentu.

Rugãmu deci pre on. abonenti a càroru abonamentu încéta cu finea lui iumi, cât si pe acei domni, cari voiescu a prenumerá fóia nóstra, se binevoiésca a-si renoi abonamentulu cât mai curendu, ca se ne scimu orientá cu tiparirea esemplarielor, si ca se nu intrerupemu espedarea jurnalului.

Pretulu abonamentulu este celu din frontespiciulu fóiei, si anume: 2 fl. 50 cr. pe jumetate de anu pentru Austro-Ungaria, si 3 fl. 50 cr. pentru strainatate.

Banii pentru inlesnirea publiculu recomen-dãmu a se tramite prin asemnatiuni postale.

Redactiunea.

Concursu.

Nr. 1342/325 scol.

Deveniundu in vacantia o catedra la institutulu pedagogicu romanu ort. din *Aradu*, cu studiulu principale *pedagogi'a*; se eserie concursu cu terminu *pana la 15/27 Augustu a. c.*

Dela recurinti se cere, se aiba cualificatiunea formala, dovedindu prin diplom'a de doctoratu seu de profesoratu eventualminte cu absolutoriu de la facultatea de litere si pre lenga obligamentulu de a depune rigurosulu de doctoru séu de profesor dín pedagogi'a si sciintiele aussiliari in timpulu provisorului de trei ani, in totu casulu inse se aiba deplina cunoscinti'a a limbei magiare in vorbire si in scrisóre, ca se fie in stare a o si propune eleviloru.

Celu alesu, va functiuná trei ani, începãndu dela instituire, de profesor provisoru cu unu salariu anualu de 900 fl.; éra dupa decurgerea anului de

provisoriu de trei ani, Consistoriulu se va pronuncia daca va merita se-lu instituésca, de definitivu séu nu.

Salariulu cêlui definitivu va fi anualminte 1000 fl. v. a.

Aradu, senatu de scôle, 27 Iuniu 1881.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Pentru statiunea invetiatorésca din Comun'a **Nadasiu**, in Inspectoratulu Agrisiului cu care suntu impreunate emolumintele urmatóre:

1. In bani gata 262 fl. v. a.
2. Cuartiru in localitatea scôlei.
3. 10. fl. pentru gradina
4. Lemne 12 orgii de lemne, din care are se se incaldiesca si scóla.

5. Pentru conferinti'a 10. fl.

6. Dela inmortentari mari 50 cr. si mici 20 cr.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati asi trimitte recursurile cu documintele necesarie pana in **16. Augustu st. vechiu** adresate Comitetalui parochialu subscrisului Inspectoriu in Sikula per **B. Jenó** cari di se va tienea si alegerea si in vreo Dumineca séu serbatóre a se infatiosia in santa biserica spre asiu areta desteritatea in cantare si tipicu.

Cei cu clase gimnasiale vor avea preferinti'a. Datu in Nadasiu 2. Iuliu 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Florianu Montia** Inspectoru scolariu.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului de invetiatoriu definitivu la scól'a gr. or. din **Spatta**, Cottulu Carasiu Severinu protopresbiteratulu Lipovei, cu terminulu pana **la 20 Iuliu 1881 s. v.** in care di va fi si alegerea.

Emolumintele suntu: in bani gat'a 120 fl. scripturistica 5 fl. 4 jugere de pamentu, 3 aratura si 1 fenatiu, bucate dela tóta Nr'a 5 oche grau si 10 oche cucuruza dela 79 de Nre; 8 ori de lemne din cari se va incaldi si scól'a, si cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati asi trimitte recursele loru instruate in sensulu statutului organicu bis. adresate comitetului parochialu, Domnului preotu Precopiu Lelescu in Visma ca inspectoru scolariu alu cerc. Székás, — p. u. Székás, totodata suntu pofiti in vreo Dumineca séu serbatóre a se presentá in biserica asi areta disteritatea in tipicu si cantarile bisericesci.

Spatta 21/6 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Protocopiu Lelescu** Inspectoriu Scolariu.

Conformn dispositiunei Venerabilului Consistoriu eparchialu alu Caransebesiului ddto. 28 Maiu a. c. Nr. 176. S. pentru intregirea postului invetiatorescu din comun'a **Tolvadia** protopresbiteratulu Ciacovei, comitatulu Torontalu cu acést'a se escrie de nou concursu pana **la 9 Augustu st. vechiu a. c.** in carea di se va tienea si alegerea.

Emolumintele suntu:

a) In bani gata 166 fl.

c) Pentru Conferintiele Invetiatoresci 10 fl.

c) Pausialu script. 10 fl.

d) 40 meti grau

e) 7. orgii de paie, din care are a-se incaldi si scól'a.

f) Pamentu aratoriu 1³/₄ jugere, si cortelu liberu cu gradina de legumi. — Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisati asi tramite recursele loru instruate conform prescrizeloru stat org. bis. adresate comitetului parochialu, a-le tramite oficiului protopopescu in Obadu.

Tolvadia 20 Iuniu 1881.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu: **Paulu Iancu** adm. protopopescu.

De órece antai'a data nu s'au aretatu nici unu recurrentu pentru ocuparea parochiei vacante de a 3-a clasa din Comun'a **Ciudanoviti'a**, Cottulu Carasiului Protopresbiteratulu Oravitiei, se escrie acuma de nor concursu pentru ocuparea acestei parochii cu terminu **de un'a luna, dela 1-a publicare.**

Emolumintele suntu:

1. Un'a sesiune parochiala de 32 de jugere.

2. gradin'a si platiu parochialu.

3. Unu salariu sistemisatu in bani gata de 225 fl. v. a. platitu in 4 rate anuale anticipative.

Doritorii de a ocupa acést'a parochia au se trimita recursurile loru adustate prescrizeloru statutului organicu, si adresate respectivului Comitetu parochialu, D. Protopresbiteru tractnalu Iacobi Popovicuiu in Oraviti'a — si totuodata ase presenta in vreo dumineca séu serbatóre si in sant'a biserica.

Ciudanoviti'a in 20. Iuniu 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Iacobi Popovicuiu** m. p. Protopres.

95.

Prin acést'a se escrie concursu pentru unu *Stipendiu* din fundatiunea lui **Gozsdu** de 300. fl. — la casu de graduatiune — unu stipendiu de 200. eventualminte de 100. fl. cu deosebita privlre la *studentii de silvicultura.*

Concurentii au de a-si adresá petitiunile, instruate cu testimoniile scolastice, cartea de botezu, si atestatu de paupertate, **pana la 20 aug. stil. nou 1881.** catra cancelaria fundatiunei lui Gozsdu Bpesta király-utcza 13.

Totodata suntu avisati si *stipendiatii fundatiunei lui Gozsdu* de a-si substerne pana la 20. aug. st. nou 1881. documentele despre rezultatulu studiiloru din anul scolasticu 1880/1. la Representanti'a fundatiunei lui Gozsdu in Bpesta király utcza 13. pentruca la dincontra, se voru lipsi de stipendiulu avutu.

Budapesta 26. Iuniu 1881.

Comitetulu adm. alu representantiei fundatiunei lui Gozsdu.

Dem. Ionescu m. p.
not. Comitetalui.